

Hei

Kevätlaskennat on tehty ja tässä vähän analyysiä tuloksista. Ne perustuvat Varsinais-Suomen osalta 56 reittiin. Kiitokset kaikille laskijoille!

Tuloksista kertova taulukko löytyy Turun lintutieteellisen yhdistyksen kotisivuilta osoitteesta

<https://www.tly.fi/tutkimus/talvilintulaskennat/talven-2022-2023-tulokset/>

Taulukossa on kolme osaa: perustaulukko, eloonjäämisprosentti ja laskijat. Tutustukaa näihin, niin saatte aika hyvän kuvan talven linnustosta. Vaikka tänä vuonna kyse on viime vuosia vähemmän alkukevään linnustosta, niin kevätmuutto ehti silti vaikuttaa tuloksiin. Taulukossa on paljon tietoa; tässä lukuohjeita perustaulukkoon: Sarake A lajit, sarakkeet B-H eri vuosikymmenten keskiarvot yks/10 reittikm, L tämän talven arvo (= suhteellinen runsaus), M monellako reitillä laji tavattiin (yleisyys), N tämän talven yksilösumma ja O monellako reitillä laji tavattiin (%). Riveillä 140–142 on kaikenlaista yhteenlaskettua tietoa. Huomaa myös kommentit soluissa A141 ja A142.

Koska suurin osa tiedoista on kerätty museon talvilintusivuilta (ks. alla), niin taulukossa on noudatettu museon ohjeita ns. sensitiivisten lajien osalta. Ko. lajit on merkitty taulukkoon vaalean keltaisella värillä ja niistä on taulukossa mukana vain yhteinen tieto runsaudesta. Esimerkiksi merikotka ja kanahaukka kuuluvat tähän ryhmään.

Valtakunnallista tietoa löytyy seuraavilta sivuilta: Luonnontieteellisen keskusmuseon LUOMUKSEN sivuilta voi laskeskella mm. eri yhdistysten reittien määriä. Niissä on hämmästyttäviä eroja! Täältä pystyy myös näkemään miten pitkään ja montako kertaa kutakin reittiä on laskettu. Joku reitti on voinut olla myös välillä pitkään laskematta.

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=censuses&year=2022&season=spring>

Sivulta löytyy myös valtakunnallisia tai yhdistyskohtaisia lajikohtaisia diagrammeja kunkin lajin esiintymisestä eri vuosina (kohta lajit) sekä tietoja kaikista mahdollisista kautta aikojen lasketuista reiteistä ja niiden kartoista (kohta reitit). Kaikista reiteistä ei toki ole olemassa karttaa. Sieltä voi tarkistaa myös ovatko kaikkien omien laskentojesi tiedot mukana tilastoissa.

Tuloksia Varsinais-Suomesta

2010-luvun keskiarvo kevätlaskennoissa on 82 lajia, ja keväällä 2020 tavattiin peräti 102, keväällä 2021 88 ja keväällä 2022 94 lajia. Näihin nähden nyt havaittua lajimäärää 78 voi pitää aika pienenä määränä. Yksilöitä nähtiin myös tavallista vähemmän eli 510 yks./10 reittikm. Vähemmän yksilöitä on ollut vain kaksi kertaa edeltävän 10 vuoden aikana. Kevätmuuton alku ei vaikuttanut juuri lainkaan laji- tai yksilömäärään. Yleisimmät lajit reittien määrällä arvioituna olivat talitiainen, jota tavattiin kaikilla 56 reitillä, sinitäinen ja varis (55), viherpeippo (54), käpytikka (53) sekä korppi (52).

Vastaavasti runsaimmat lajit olivat talitiainen (65 yks./10 reittikm), harmaalokki ja sinitäinen (50), naakka (46), isokoskelo (41) ja keltasirkku (35). Oudoimmat puutelajit olivat kiuru, tilhi ja koskikara, jotka on tavattu viimeisen 10 vuoden aikana 9 kertaa kevätlaskennassa. Merihanhi, mustalintu, maakotka, merisirri ja hemppo on tavattu 8 kertaa, ruokki, valkoselkätikka, pähkinähakki ja tundraurpiainen 6 kertaa sekä haahka, ampuhaukka, pohjantikka, rautiainen, kulorastas ja mustavaris 5 kertaa.

Lajikohtaisia tuloksia

- Pikku-uikku on melko harvinainen kevätlaskennassa, nyt tavattiin toinen vuosi peräkkäin.
- Harmaahaikaroita oli kohtuullisen vähän.
- Kyhmyjoutsenia oli melko paljon. Laulujoutsenia oli vähän, edellisen kerran vähemmän on ollut viisi vuotta sitten. Viimeksi laulujoutsen puuttui kokonaan keväällä 2011.
- Hanhia ei nyt nähty lainkaan ja viimeksi vastaavaa tapahtui keväällä 2018.
- Sinisorsia oli hyvin vähän, vähemmän on tavattu vain kevätlaskennoissa 1970-72.
- Tukkasotka jatkoi hyvää esiintymistä, nyt tavattiin kaikkien aikojen toiseksi suurin määrä, enemmän oli vain keväällä 2020. Laji oli kaksinkertaistanut määränsä vuodenvaihteesta, olisiko kevätmuutto tuonut niitä jo meille?
- Telkällä ja isokoskelolla oli sama tilanne kuin tukkasotkalla, eli toiseksi suurin määrä sitten kevään 2020. Nämä keskeiset talvivesilinnut ovat todella muuttaneet talvehtimistapojaan.
- Merikotka teki sen taas, eli oli runsain ja yleisin petolintu. Niitä oli kuitenkin hieman vähemmän kuin muutamana edelliskeväänä.
- Kanahaukkoja oli tavanomaista vähemmän, mutta varpushaukkoja normaalisti.
- Hiirihaukkoja oli runsaasti, vaikka ei ennätysellisesti. Eloönjäämistaulukko viittaa siihen, että niitä saapui jo kevätmuutolta. Piekanoja sen sijaan havaittiin ennätysellisesti seitsemän yksilöä.
- Kanalinnuista pyytä ja teeriä tavattiin melko vähän. Sen sijaan metsoja tavattiin tavallisen 1-2 yksilön sijaan viisi. Peltopyytä nähtiin kohtalaisesti, tosin vain yksi parvi.
- Kahlaajista töyhtöhyppiä on tavattu edellisen kymmenen vuoden aikana 7 keväänä, nyt nähtiin yksi yksilö.
- Naurulokkeja tavattiin ennätysellisesti, vaikkakin vain yhdellä reitillä. Harmaa- ja merilokkeja oli viime vuosien tapaan paljon. Eloönjäämistaulukko viittaa siihen, että harmaa- ja merilokkeja saapui kevätmuutolta.
- Kesykyyhkyjä oli viime vuosien normaalisti, mutta uuttu- ja sepelkyyhkyjä oli sen sijaan vähän, vaikka niitä saapui muutolta.
- Harmaapäätikkoja oli normaalia vähemmän, mutta palokärki pysyi hyvin korkealla tasolla.
- Viime keväänä ennätysten tehnyt käpytikka palasi tämän vuosituhannen normaalille tasolle. Käpytikat vaikuttavat selviävän talven yli melko hyvin.
- Pikkutikka teki viime keväänä ennätysten ja jatkoi edelleen hyvällä tasolla. Laji on selvästi lisääntynyt kevätlaskennoissa tällä vuosituhannella. Museon sivujen graafista muutos näkyy hyvin:

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species&year=2022&season=spring&birdAssociationArea=ML.1089&species=MX.30428>

- Peukaloisia ja punarintoja tavattiin viime vuosien normaali määrä.
- Mustarastas palasi hieman alemmalle tasolle, jolla oltiin noin 10 vuotta sitten. Niitä tavattiin kevätlaskennassa lähes sama määrä kuin vuodenvaihteessa. Ilmeisesti ne ovat jo tottuneet maakunnan vaihteleviin talviin. Räkättirastaat sen sijaan olivat tavallisen vähälukuisia.
- Hippiäisellä meni normaalisti.
- Pyrstötiaisia oli vähän jo kolmatta kevättä peräkkäin.
- Metsätiaiset (hömö ja töyhtö) ovat edelleen hyvin vähissä, vaikka aivan pohjalukemia ei kummallakaan ollut. Huomaa, että töyhtötiainen tavattiin kaksi kertaa useammalla reitillä kuin hömötiainen. Metsänhakkuut ja ilmastonmuutos uhkaavat molempia. Hömötiainen on uusimmassa uhanalaisarvioinnissa arvioitu erittäin uhanalaiseksi ja töyhtötiainen vaarantuneeksi.
- Sinitiaisia tavattiin jonkin verran tavanomaista vähemmän, mutta talitiaisia oli peräti 20 % vähemmän kuin kolmen edeltävän kevään keskiarvo. Talitiaisia on edellisen kerran ollut vielä vähemmän keväällä 2005.

- Puukiipijöitä oli vain puolet kolmen edellisen talven keskiarvosta. Onkohan niillä mennyt talvi huonosti?
- Isolepinkäisiä tavattiin vain yksi yksilö. Tämä on todella vähän, sillä edellisen kerran on tavattu yksi yksilö kevätlaskennassa 1981. Kevätlaskennan alkuvuosina 1967-70 lajia ei tavattu 1968 ja 1969 ja vain yksi yksilö 1967 ja 1970. Hämmäntävän vähän niitä nyt löytyi!
- Närhiä oli selvästi tavallista vähemmän, vain kolmannes kolmen edellisen vuoden keskiarvosta. Edellisen kerran samaa tasoa on ollut 2018, 1995, 1991 ja 1982, mutta vähemmän on ollut vain 1978 ja 1970.
- Harakoita oli myös hyvin vähän, edellisen kerran vielä vähemmän on ollut keväällä 2005.
- Naakkoja oli viime vuosia selvästi vähemmän, edellisen kerran vähemmän on ollut 2016. Myös variksia oli lähikeväitä vähemmän, mutta 10 vuoden jaksolla ei mitenkään poikkeavasti. Korpeja oli tavanomaisesti.
- Kottaraisia oli melko vähän, viimeksi laji on jäänyt kokonaan näkemättä kevätlaskennassa 2013.
- Varpusella menee edelleen huonosti, sillä laji teki vähäisyysennätyksen. Pikkuvarpusia oli lähivuosien tapaan edelleen hyvin paljon.
- Peippoja oli vähän ja järripeippoja paljon. Järrejä on viimeksi 2018 ja 2013 ollut enemmän. Järrejä ilmeisesti kerääntyi ruokinnoille kevätlaskennan aikana, sillä niitä tavattiin selvästi enemmän kuin vuodenvaihteesta. Lajien talvikannat tuntuvat vaihtelevan satunnaisesti. Mitkä seikat selittävät peipon ja järriin talvikannan muutoksia?
- Viherpeippoja oli viime talvien tavanomainen määrä, mutta pitemmällä tähtäimellä vähän. Huomaa, että laji tavattiin 96 % reiteistä eli se on yleisimpiä talvilintujamme.
- Tiklejä oli tavanomainen viime vuosien määrä.
- Vihervarpusia tavattiin kohtuullisesti. Lajin määrät vaihtelevat hyvin paljon vuodesta toiseen ravintolanteesta johtuen. Urpiaisia sen sijaan oli hyvin vähän, vain 7 yksilöä. Samaa tasoa on viimeksi ollut keväinä 2004 (8 yks.) ja 2005 (7 yks.).
- Käpylintuja tavattiin kohtalaisen vähän lähivuosiin verrattuna.
- Nokkavarpusia tavattiin paljon, 14 yksilöä. Enemmän on ollut keväällä 2015 ja samaa tasoa vain keväällä 1996.
- Punatulkkuja oli selvästi normaalia enemmän, vielä enemmän oli viimeksi keväällä 2003. Niiden määrä oli vähentynyt kolmanneksella vuodenvaihteesta.
- Keltasirkkuja oli kohtuullisen paljon, eli lähes vuosituhannen normaali määrä.
- Hyvä pajusirkkutalvi näkyi myös kevätlaskennassa. Selkeästi enemmän on ollut viimeksi 2006.

Lopuksi voi vielä tutustua siihen, miten lintumäärät ovat muuttuneet talven mittaan. Siihen löytyy tietoja alataulukosta ”eloonjäämis%”. Siellä voi mietiskellä, miten leutokin talvi vaikuttaa linnustoon. Katso vaikka hippiäistä. Mukavaa ajanvietettä taulukon parissa toivottaa

Epa